

nikami rolnymi (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 686), o ile temi przepisami przekazano komisjom rozjemczym rozpatrywanie sporów indywidualnych, wynikających między pracodawcami a pracownikami rolnymi na tle niestosowania się do umów zbiorowych oraz do orzeczeń komisji rozjemczych lub Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, regulujących zatargi zbiorowe — na tych obszarach, na których orzecznictwo sądów pracy w sprawach pracowników i praktykantów w gospodarstwach rolnych, leśnych i ogrodowych oraz w przedsiębiorstwach z nimi związanych będzie wprowadzone. Jednocześnie na tych obszarach spory indywidualne, należące dotąd do właściwości komisji rozjemczych w myśl art. 19 ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r., przejdą do właściwości sądów pracy i sądów grodzkich z zastrzeżeniem, że sprawy, wszczęte uprzednio przed komisjami rozjemczymi, będą ukończone przez te komisje.

Art. 50. § 1. Komisje pojednawczo-rozjemcze, działające na podstawie rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. U. Rzeszy str. 1456), orzekają nadal w sporach indywidualnych, przekazanych im późniejszymi ustawami.

§ 2. Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości i Ministra Opieki Społecznej mogą wszystkie lub niektóre z pośród tych sporów przekazać do rozstrzygnięcia sądom pracy.

Art. 51. § 1. Termin końcowy okresu kadencji ławników i zastępców ławników sądów pracy i sądów okręgowych, którzy w dniu wejścia w życie prawa niniejszego zajmują te stanowiska, oznacza się bez względu na datę powołania poszczególnych ławników lub ich zastępców — na dzień 31 grudnia 1935 r.

§ 2. Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości oraz Ministra Opieki Społecznej mogą przesunąć ten termin dla sądów pracy, znajdujących się w okręgach poszczególnych sądów apelacyjnych, na przeciąg czasu nie dłuższy niż jeden rok.

Art. 52. Prezes właściwego sądu apelacyjnego może na wniosek prezesa właściwego sądu okręgowego powierzyć dodatkowo przewodniczącemu lub zastępcy przewodniczącego samoistnego sądu pracy pełnienie czynności sędziowskich w miejscowym sądzie powszechnym.

Art. 53. Wykonanie prawa niniejszego porucza się Ministrowi Sprawiedliwości i Ministrowi Opieki Społecznej oraz innym ministrom, każdemu w zakresie jego działania.

Art. 54. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1935 r. i obowiązuje na obszarze całego Państwa.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *L. Kozłowski*
Minister Spraw Wewnętrznych:
Marjan Zyndram-Kościałkowski
Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*
Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*
Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*
Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: *W. Jędrzejewicz*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *H. Floyar-Rajchman*
Minister Komunikacji: *M. Butkiewicz*
Minister Opieki Społecznej: *Jerzy Paciorkowski*
Minister Poczty i Telegrafów: *E. Kaliński*

855.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 24 października 1934 r.

o zmianie ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 15 marca 1934 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 221) postanawiam co następuje:

Art. 1. W ustawie z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 396) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 2 w ustępach 1 i 2 cyfry „4, 5 i 6” zastępuje się cyframi „4, 5, 6, 6-a, 6-b i 6-c”;

2) w art. 5 ust. 1 w punkcie 5 zastępuje się kropkę średnikiem i wstawia się po punkcie 5 następujące punkty 6 i 7:

„6) osoby, zatrudnione w gospodarstwie domowym, których zatrudnienie w poszczególnych gospodarstwach domowych jest z natury rzeczy krótkotrwałe, jeżeli u tego samego pracodawcy nie trwa ono dłużej niż dwa tygodnie,

7) zatrudnieni w rzemiośle zstępnym, rodzeństwo i wstępni pracodawcy, jeżeli pozostają z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.”;

3) w art. 6 ust. 1 w punkcie 1 wyrazy „wymienionych w ust. 3 pkt. 1 lit. a)” zastępuje się wyrazami „objętych przepisem ust. 3 pkt. 1”;

4) w art. 6 ust. 1 w punkcie 2 wyrazy „nie zachowały ciągłości ubezpieczenia w rozumieniu art. 153 i które”, zastępuje się wyrazami „nie mają przebytych w ubezpieczeniu co najmniej 50 tygodni składkowych w przeciągu ostatnich trzech lat, przyczem do okresu trzech lat nie wlicza się okresów, wymienionych w art. 153 ust. 2, albo które”;

5) w art. 6 ust. 3 punkt 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„1) pracownicy, zatrudnieni w gospodarstwach rolnych, leśnych, ogrodowych, hodowlanych i ryb-

nych, jak również w zakładach pracy, ściśle z temi gospodarstwami związanymi, a nie posiadających przeważającego charakteru przemysłowego lub handlowego, oraz służba domowa w tych gospodarstwach i zakładach pracy, jak również te kategorie pracowników, zatrudnionych przy melioracjach i wykonywanych przez Państwo pracach regulacyjno-rolniczych, które określa rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej, wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych. Minister Opieki Społecznej w drodze rozporządzeń, wydanych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych, ustala rodzaje zakładów pracy, ściśle z powyższymi gospodarstwami związanymi, a nie posiadających przeważającego charakteru przemysłowego lub handlowego. W dalszych przepisach ustawy niniejszej osoby, wymienione w punkcie niniejszym, określane będą jako „pracownicy rolni”, a pracodawcy, zatrudniający te osoby, jako „pracodawcy rolni.”;

6) w art. 6 ust. 3 w punkcie 4 zastępuje się kropkę średnikiem i dodaje się po punkcie 4 następujący punkt 5:

„5) osoby, dla których praca najemna nie stanowi głównego źródła utrzymania, zatrudnione celem wykonania prac dorywczych albo też zatrudnione okazjowo lub przejściowo, jeżeli zatrudnienie to u tego samego pracodawcy nie trwa dłużej niż tydzień.”;

7) w art. 6 skreśla się ustęp 5;

8) po art. 6 dodaje się artykuły 6-a, 6-b i 6-c w brzmieniu następującem:

„Art. 6-a. Obowiązki ubezpieczenia w zakresie art. 1 pkt. 1 nie podlegają pracownicy, których zarobek w okresie miesięcznym przekracza 725 zł.

Art. 6-b. Obowiązki ubezpieczenia w zakresie art. 1 pkt. 1 i pkt. 2 lit. b) nie podlegają pracownicy związków samorządu terytorjalnego oraz pracownicy przedsiębiorstw i zakładów tych związków z tytułu wszelkich zatrudnień, jeżeli na mocy statutu, zatwierdzonego przez władzę nadzorczą tych związków: 1) przysługuje im prawo do świadczeń nie mniejszych i na warunkach nie gorszych od przewidzianych w ustawie niniejszej w ubezpieczeniu w zakresie art. 1 pkt. 1 i pkt. 2 lit. b) i 2) uprawnień, przewidziane pod 1), przysługują wszystkim pracownikom, odpowiadającym warunkom przewidzianym w art. 2, z uwzględnieniem art. 5, 6 i 6-a, którzy zatrudnieni są dłużej niż rok w tym samym związku samorządu terytorjalnego, w jego przedsiębiorstwie lub zakładzie.

Art. 6-c. W przypadkach, gdy wymaga tego interes obrony Państwa, Minister Opieki Społecznej, w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i na warunkach we wzajemnym porozumieniu ustalonych, może wyłączać od obowiązku ubezpieczenia, określonego w art. 1 pkt. 1 lub pkt. 2 lit. a), albo od obu powyższych rodzajów ubezpieczeń, pracowników poszczególnych zakładów wojskowych i poszczególnych podległych Ministerstwu Spraw Wojskowych skomercjalizowanych przedsiębiorstw państwowych, jeżeli pracownicy ci będą mieli zapewnio-

ne świadczenia nie mniejsze i na warunkach nie gorszych od przewidzianych w ustawie niniejszej.”;

9) w art. 8 na końcu ustępu 1 dodaje się dwa zdania następujące:

„W razie zmniejszenia się zarobku do granicy, wskazanej w art. 6-a, lub poniżej tej granicy, obowiązek ubezpieczenia w zakresie art. 1 pkt. 1 powstaje z początkiem pierwszego tygodnia kalendarzowego po upływie miesiąca, w którym nastąpiło obniżenie zarobku. Obowiązek ubezpieczenia w tym zakresie ustaje z początkiem pierwszego tygodnia po upływie miesiąca kalendarzowego, w którym zarobek ubezpieczonego przekroczył tę granicę.”;

10) w art. 9 cyfry „5 i 6” zastępuje się cyframi „5, 6, 6-b i 6-c”;

11) art. 17 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 17. (1) Ubezpieczenia, określone ustawą niniejszą oraz rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, wykonywają:

- 1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- 2) ubezpieczalnie społeczne.

(2) Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz ubezpieczalnie społeczne są osobami prawa publicznego. Będą one określane w przepisach ustawy niniejszej jako „instytucje ubezpieczeń społecznych”;

12) po art. 17 dodaje się nowy artykuł 17-a w brzmieniu następującem:

„Art. 17-a. (1) Tworzy się następujące fundusze ubezpieczeniowe:

- 1) Fundusz Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników,
- 2) Fundusz Ubezpieczenia Emerytalnego Pracowników Umysłowych,
- 3) Fundusz Ubezpieczenia od Wypadków i Chorób Zawodowych,
- 4) Fundusz Ubezpieczenia na Wypadek Braku Pracy Pracowników Umysłowych,
- 5) Ogólny Fundusz Ubezpieczenia na Wypadek Choroby i Macierzyństwa.

(2) Fundusze, wymienione w ust. 1, są osobami prawa publicznego.

(3) Zarząd funduszami, wymienionymi w ust. 1, należy do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Majątek i wpływy, związane z wykonywaniem poszczególnych rodzajów ubezpieczeń, określonych w art. 1 pkt. 2 lit. a) i b) oraz w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, stanowią wyłączną własność właściwych funduszy ubezpieczeniowych, wymienionych w ust. 1; za zobowiązania tych rodzajów ubezpieczeń odpowiadają wyłącznie właściwe fundusze ubezpieczeniowe.

(4) Zasoby danego funduszu ubezpieczeniowego nie mogą być używane na pokrycie wydatków, związanych z wykonywaniem innych rodzajów ubezpieczeń.”;

13) w art. 18 ustęp 1 uchyla się i w jego miejsce wstawia się przepis następujący:

„(1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych i ubezpieczalnie społeczne korzystają z prawa używania pieczęci z godłem państwowym, której wzór zatwierdza Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.”;

14) w art. 21 dodaje się nowy ustęp 7 w brzmieniu następującem:

„(7) Minister Opieki Społecznej może w drodze rozporządzeń odrębnie normować sposób dokonywania zgłoszeń w odniesieniu do pracowników, podlegających ubezpieczeniu tylko w zakresie art. 1 pkt. 2 lit. a), i nieobjętych przepisem ust. 6.”;

15) art. 22 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 22. (1) Okręgi i siedziby ubezpieczalni społecznych ustala Minister Opieki Społecznej w drodze rozporządzeń. Okrąg ubezpieczalni obejmuje jeden lub więcej powiatów.

(2) Minister Opieki Społecznej może zmieniać okręgi i siedziby ubezpieczalni społecznych oraz zarządzać likwidację poszczególnych ubezpieczalni i włączenie ich okręgów do jednej lub kilku sąsiednich ubezpieczalni, przyczem określa zasady podziału majątku, jako też zobowiązań i uprawnień, oraz zasady zabezpieczenia praw pracowników zlikwidowanych ubezpieczalni.”;

16) w art. 23 ustęp 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„(2) Za dokonywane dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych czynności, wskazane w pkt. 1, 2, 3, 5 i 6, oraz za czynności, wskazane w art. 56 ust. 5, ubezpieczalnie otrzymują zwrot kosztów według norm, ustalanych przez Ministra Opieki Społecznej po wysłuchaniu opinii Zakładu.”;

17) przepisy art. 55—90 uchyla się i w ich miejsce wstawia się artykuły następujące:

„Art. 55. (1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych obejmuje swym działaniem cały obszar Rzeczypospolitej.

(2) Siedzibą Zakładu jest Warszawa.

(3) Zakład Ubezpieczeń Społecznych działa na podstawie ustawy niniejszej i statutu.

(4) Przy utworzeniu Zakładu obowiązuje statut, nadany przez Ministra Opieki Społecznej. Zmiany statutu uchwała rada Zakładu, a zatwierdza Minister Opieki Społecznej. Zmiany statutu mogą być również dokonywane przez Ministra Opieki Społecznej w drodze rozporządzeń.

(5) Zakład Ubezpieczeń Społecznych może tworzyć lokalne oddziały na warunkach, ustalonych w statucie. Uchwały w tej sprawie wymagają zatwierdzenia Ministra Opieki Społecznej, który może również zarządzić zmianę okręgów i siedzib oddziałów już istniejących oraz utworzenie nowych oddziałów.

Art. 56. (1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest powołany do wykonywania wszelkich czynności w zakresie ubezpieczeń, określonych ustawą niniejszą i rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, poza czynnościami, przekazanymi ubezpieczalniom społecznym, oraz do normowania, koordynowania, kontrolowania, usprawniania i uzupełniania działalności ubezpieczalni społecznych oraz instytucyj, działających na podstawie art. 93.

(2) Poza tem do zakresu działania Zakładu należą:

- 1) reprezentowanie instytucyj ubezpieczeń społecznych na fachowych zjazdach i konferencjach krajowych i zagranicznych oraz

przy zawieraniu porozumień, przewidzianych w konwencjach i umowach międzynarodowych w zakresie ubezpieczeń społecznych;

- 2) prowadzenie akcji zapobiegania wypadkom w zatrudnieniu i chorobom zawodowym; w tym celu Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest uprawniony do badania na miejscu stanu bezpieczeństwa pracy w poszczególnych zakładach pracy;

- 3) rozstrzyganie sporów pomiędzy ubezpieczalniami oraz sporów pomiędzy ubezpieczalniami i instytucjami, działającymi na podstawie art. 93.

(3) Uchwały, decyzje i zarządzenia organów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, powzięte w granicach jego właściwości, są wiążące dla ubezpieczalni społecznych i instytucyj, działających na podstawie art. 93.

(4) Statut określa w sposób szczegółowy zakres działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Statut ustala również wzajemny stosunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i ubezpieczalni społecznych oraz określa zakres odpowiedzialności organów ubezpieczalni wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

(5) Statut może przekazać ubezpieczalniom społecznym poszczególne czynności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Czynności te mogą być przekazane ubezpieczalniom społecznym również na podstawie zatwierdzonych przez Ministra Opieki Społecznej uchwał Zakładu. Przekazanie to następuje także w drodze zarządzeń Ministra Opieki Społecznej.

Art. 57. (1) Organami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych są:

- 1) rada,
- 2) naczelny dyrektor,
- 3) komisja rewizyjna,
- 4) komisje rozjemcze.

(2) Ponadto przy Zakładzie istnieją komisje świadczeniowe.

Art. 58. (1) W skład rady, poza jej prezesem, wchodzi w połowie przedstawiciele ubezpieczonych, w jednej czwartej przedstawiciele pracodawców i w jednej czwartej członkowie, mianowani przez Ministra Opieki Społecznej.

(2) Prezesa rady mianuje na wniosek Rady Ministrów Prezydent Rzeczypospolitej; wniosek w tej sprawie zgłasza na Radę Ministrów Minister Opieki Społecznej. Dwóch wiceprezesów rady wybierają ze swego grona komplety specjalne rady: jednego — komplet do spraw ubezpieczenia emerytalnego i na wypadek braku pracy pracowników umysłowych, drugiego — komplet do spraw ubezpieczenia emerytalnego robotników.

(3) Rada jest organem uchwalodawczym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Rada wykonywa za pośrednictwem prezesa nadzór nad czynnościami naczelnego dyrektora.

(4) Do zakresu działania rady należy w szczególności:

- 1) uchwalanie zmian statutu,
- 2) uchwalanie preliminarza budżetowego,

- 3) uchwalanie rocznego sprawozdania i zamknięcia rachunkowego oraz bilansów ubezpieczeniowo-technicznych,
- 4) wybór członków komisji Zakładu,
- 5) uchwalanie regulaminu czynności rady i komisji,
- 6) uchwalanie ramowych przepisów służbowych dla pracowników ubezpieczalni, ogólnych zasad umów z lekarzami oraz przepisów służbowych dla pracowników Zakładu,
- 7) decydowanie w sprawie nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz dokonywania inwestycji, nieobjętych budżetem,
- 8) uchwalanie wysokości składki, przewidzianej w art. 221,
- 9) uchwalanie wniosków co do planu lokat rezerw płynnych (art. 248 ust. 2) oraz decydowanie o wspólnych lokatach funduszy ubezpieczeniowych i ubezpieczalni społecznych,
- 10) decydowanie o tworzeniu przewidzianych w art. 93 odrębnych organów lub instytucji specjalnych.

(5) Uchwały rady zapadają bądź w pełnym komplecie, bądź w dwóch kompletach specjalnych: do spraw ubezpieczenia emerytalnego i na wypadek braku pracy pracowników umysłowych i do spraw ubezpieczenia emerytalnego robotników.

(6) Rada w składzie kompletów specjalnych, wskazanych w ust. 5, decyduje w sprawach, wymienionych w ust. 4 pkt. 2, 3, 7 i 9, jeżeli dotyczą jedynie ubezpieczenia emerytalnego i na wypadek braku pracy pracowników umysłowych lub ubezpieczenia emerytalnego robotników.

(7) W skład kompletu do spraw ubezpieczenia emerytalnego i na wypadek braku pracy pracowników umysłowych wchodzi wszyscy członkowie rady, będący przedstawicielami pracowników umysłowych, oraz odpowiadająca stosunkowi, wskazanemu w ust. 1, liczba członków rady z grupy przedstawicieli pracodawców i z grupy członków mianowanych.

(8) W skład kompletu do spraw ubezpieczenia emerytalnego robotników wchodzi wszyscy członkowie rady, będący przedstawicielami robotników, oraz odpowiadająca stosunkowi, wskazanemu w ust. 1, liczba członków rady z grupy przedstawicieli pracodawców i z grupy członków mianowanych.

(9) Sposób powoływania członków kompletów specjalnych z grupy pracodawców i z grupy członków mianowanych ustala statut Zakładu.

(10) Na posiedzeniach kompletu specjalnego przewodniczy wybrany przez ten komplet wiceprezes rady.

Art. 59. (1) Jeżeli uchwała rady sprzeciwia się przepisom prawnym, postanowieniom statutu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zarządzeniom władzy nadzorczej, lub grozi naruszeniem równowagi finansowej poszczególnych rodzajów ubezpieczeń, prezes rady lub zastępujący go wiceprezes obowiązany jest wnieść sprzeciw do Ministra Opieki Społecznej w terminie pięciu dni. Sprzeciw wstrzymuje wykonanie uchwały do czasu rozstrzygnięcia przez Ministra Opieki Społecznej.

(2) Jeżeli naczelny dyrektor, lub pełniący jego czynności zastępca oświadczy na posiedzeniu rady, że wykonanie uchwały stanowiłoby zagrożenie dla stanu majątkowego poszczególnych rodzajów ubezpieczeń, przewodniczący obowiązany jest zawiadomić o tem Ministra Opieki Społecznej w terminie pięciu dni, jeżeli nie znajdzie zastosowania przepis ust. 1.

(3) Jeżeli uchwały i decyzje organów Zakładu grożą istotnym naruszeniem odrębnych interesów poszczególnych funduszy, wymienionych w art. 17-a ust. 1 pkt. 1, 2 i 4, właściwemu wiceprezesowi służy prawo wniesienia sprzeciwu do Ministra Opieki Społecznej w terminie pięciu dni od dnia powzięcia uchwały lub decyzji.

Art. 60. Naczelny dyrektor jest organem wykonawczym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz kieruje, z zastrzeżeniem art. 58, całą jego działalnością. Naczelnego dyrektora powołuje i zwalnia rada Zakładu; uchwały w tych sprawach oraz umowa o pracę z naczelnym dyrektorem wymagają dla swej ważności zatwierdzenia Ministra Opieki Społecznej.

Art. 61. Przepisy art. 51 ust. 1 i 2 mają zastosowanie do pracowników Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 62. (1) Komisja rewizyjna Zakładu kontroluje jego czynności, opiniuje roczne zamknięcia rachunkowe oraz dokonywa rewizji ksiąg, dokumentów i zasobów Zakładu.

(2) W skład komisji rewizyjnej wchodzi w dwóch trzecich przedstawiciele pracodawców i w jednej trzeciej przedstawiciele ubezpieczonych. Komisja rewizyjna wybiera z pośród swoich członków przewodniczącego i jego zastępcę.

Art. 63. (1) Komisje rozjemcze Zakładu rozstrzygają odwołania od decyzji dyrektora Zakładu w sprawach świadczeń, przyznawanych z funduszy, wskazanych w art. 17-a ust. 1 pkt. 1 — 4.

(2) W skład komisji rozjemczej wchodzi w dwóch trzecich przedstawiciele ubezpieczonych i w jednej trzeciej przedstawiciele pracodawców oraz mianowani przez Ministra Opieki Społecznej — przewodniczący i jego zastępcy.

(3) Odwołanie do komisji rozjemczej można zgłaszać nie później, niż w przeciągu dwóch miesięcy w sprawach świadczeń, przyznawanych z funduszy, wskazanych w art. 17-a ust. 1 pkt. 1 — 3, a w przeciągu jednego miesiąca — w sprawach świadczeń, przyznawanych z funduszu, wskazanego w art. 17-a ust. 1 pkt. 4.

(4) Od orzeczeń komisji rozjemczej przysługuje, zarówno zainteresowanym jak i dyrektorowi Zakładu, prawo odwołania się do organów orzekających ubezpieczeń społecznych (art. 268) nie później niż w przeciągu dwóch miesięcy w sprawach świadczeń, przyznawanych z funduszy, wskazanych w art. 17-a ust. 1 pkt. 1 — 3, a w przeciągu jednego miesiąca — w sprawach świadczeń, przyznawanych z funduszu, wskazanego w art. 17-a ust. 1 pkt. 4.

(5) Jeżeli dalsze przepisy ustawy niniejszej przewidują wnoszenie środków prawnych od decyzji Zakładu w sprawach świadczeń, przez decyzje Zakładu należy rozumieć orzeczenia komisji rozjemczej.

Art. 64. Skład komisji świadczeniowych i zakres ich czynności ustala statut Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 65. Skład i okres urzędowania organów kolegjalnych Zakładu, sposób zwoływania posiedzeń tych organów i pobierania przez nie uchwał, prawa i obowiązki członków tych organów, sposób powoływania komisji Zakładu, uprawnienia i obowiązki dyrektorów oraz ogólne zasady organizacji wewnętrznej Zakładu określa statut Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.”;

18) w art. 91 ustęp 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„(1) Członkowie z wyboru rady Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wybierani są przez właściwe zgromadzenie wyborcze.”;

19) w art. 91 dodaje się nowy ustęp 12 w brzmieniu następującem:

„(12) Rozporządzenia, wskazane w ust. 11, zawierają również szczegółowe przepisy o wyborze przez zgromadzenie wyborcze członków rady Zakładu i zastępców tych członków.”;

20) art. 92 uchyla się;

21) w art. 126 dodaje się nowy ustęp 2 w brzmieniu następującem:

„(2) Instytucje ubezpieczeń społecznych i związki samorządu terytorjalnego obowiązane są w zakresie i na zasadach, ustalanych w drodze rozporządzeń przez Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, do wzajemnego korzystania dla swoich potrzeb z prowadzonych przez nie zakładów i urzędzeń sanitarnych, leczniczych i zapobiegawczych oraz z aptek, składnic aptecznych i punktów rozdawania leków. Ponadto instytucje ubezpieczeń społecznych obowiązane są do korzystania dla swoich potrzeb z prowadzonych przez Państwo zakładów i urzędzeń sanitarnych, leczniczych i zapobiegawczych w zakresie i na zasadach, ustalanych w drodze rozporządzeń przez Ministra Opieki Społecznej.”;

22) w art. 127 w ust. 1 po wyrazach „(ustęp 2-gi)” dodaje się wyrazy „i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.”;

23) w art. 128 ustęp 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„(1) Ubezpieczalnie społeczne i Zakład Ubezpieczeń Społecznych mogą zgodnie z odpowiednimi przepisami, dotyczącymi zakładów leczniczych i aptek, prowadzić i urządzić dla celów własnych i wspólnych szpitale, przychodnie i zakłady położnicze, apteki wraz z punktami rozdawania leków, składnice materiałów aptecznych, sanitarnych i technicznych, sanatoria, domy dla ozdrowieńców, zakłady leczenia fizykalnego, instytuty diagnostyczne i t. p.”;

24) w art. 128 w ust. 2 po wyrazie „ubezpieczalnie” dodaje się wyrazy „lub Zakład Ubezpieczeń Społecznych”, a w ust. 4 po wyrazie „ubezpieczalni” dodaje się wyrazy „lub Zakładu Ubezpieczeń Społecznych”;

25) w art. 212 w ust. 1 skreśla się wyrazy „lit. a) i b)” oraz dodaje się na końcu ust. 1 zdanie następujące: „Pracodawcy rolni nie są zobowiązani do udzielania świadczeń, określonych w artykule niniejszym,

osobom zatrudnionym celem wykonania prac dorywczych, jeżeli zatrudnienie to trwa bez przerwy krócej niż 25 dni u tego samego pracodawcy, oraz osobom, dla których praca najemna nawet podczas jej wykonywania nie jest źródłem utrzymania, lecz zapewnia dochód uboczny, nie przekraczający 50 gr dziennie.”;

26) w art. 213 skreśla się wyrazy „lit. a) i b)”;

27) w art. 232 w ust. 3 wyrazy „gospodarstw rolnych” zastępuje się wyrazami „gospodarstw i zakładów pracy, wskazanych w art. 6 ust. 3 pkt. 1”, a wyrazy „gospodarstwa rolne” wyrazami „te gospodarstwa i zakłady”;

28) w art. 233 ustęp 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„(2) Ubezpieczalnie społeczne wolne są od wszelkich opłat i podatków, związanych z przejęciem na własność powyższego majątku oraz przejmowaniem na własność majątku innych ubezpieczalni w przypadkach, określonych w art. 22 ust. 2.”;

29) w art. 233 ustęp 3 otrzymuje brzmienie następujące:

„(3) Przepisanie praw hipotecznych (ust. 1 i art. 22 ust. 2) następuje na jednostronny wniosek ubezpieczalni.”;

30) art. 235 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 235. Wpływy ze składek za ubezpieczenia, określone w art. 1 pkt. 2 lit. a) i b) oraz w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, nie stanowią własności ubezpieczalni i powinny być przez nie przekazywane do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w sposób, przewidziany w regulaminie, ustalonym przez Zakład, i pod przewidzianymi w tym regulaminie rygorami.”;

31) art. 239 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 239. Ubezpieczalnia przekazuje Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych na rzecz Ogólnego Funduszu Ubezpieczenia na Wypadek Choroby i Macierzyństwa (art. 17-a ust. 1 pkt. 5) ustalone przez Ministra Opieki Społecznej kwoty w granicach do 20% wpływów ubezpieczalni z tytułu składek w celu udzielania przez Zakład subwencji dla tych ubezpieczalni, które wskutek lokalnych warunków gospodarczych i społecznych nie są w stanie utrzymać świadczeń na odpowiednim poziomie, oraz udzielania kredytów krótkoterminowych dla tych ubezpieczalni, które przejściowo znajdują się w trudnym położeniu majątkowym. Minister Opieki Społecznej po wysłuchaniu opinii Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ustala zasady udzielania wskazanych wyżej subwencji.”;

32) w art. 242 ustęp 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„(2) Pozostałe płynne fundusze ubezpieczalni społecznych, niezależnie od ich przeznaczenia, powinny być przez nie przekazywane Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych do funduszu, wskazanego w art. 17-a ust. 1 pkt. 5, jako wkłady terminowe. Wysokość oprocentowania tych wkładów ustala Zakład Ubezpieczeń Społecznych i zatwierdza Minister Opieki Społecznej.”;

33) art. 244 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 244. (1) Wpływy Funduszu Ubezpieczenia od Wypadków i Chorób Zawodowych składają się:

- 1) ze składek, ustalonych w art. 221, oraz z odsetek zwłoki,
 - 2) ze składek z tytułu dobrowolnego ubezpieczenia w zakresie art. 1 pkt. 2 lit. a),
 - 3) z dopłat Skarbu Państwa, ustalonych w art. 252,
 - 4) z całkowitego dochodu z urzędzeń i majątku, należących do tego Funduszu,
 - 5) z wszelkich innych wpływów, związanych z wykonywaniem ubezpieczenia, określonego w art. 1 pkt. 2 lit. a), oraz z darowizn, zapisów i subsydjów.
- (2) Wpływy Funduszu Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników składają się:
- 1) ze składek, ustalonych w art. 220 ust. 1 pkt. 2, oraz z odsetek zwłoki,
 - 2) ze składek z tytułu kontynuowania ubezpieczenia i ubezpieczenia dobrowolnego w zakresie art. 1 pkt. 2 lit. b),
 - 3) z dopłat Skarbu Państwa, ustalonych w art. 251,
 - 4) z całkowitego dochodu z urzędzeń i majątku, należących do tego Funduszu,
 - 5) z wszelkich innych wpływów, związanych z wykonywaniem ubezpieczenia, określonego w art. 1 pkt. 2 lit. b), oraz z darowizn, zapisów i subsydjów.
- (3) Wpływy Funduszu Ubezpieczenia Emerytalnego Pracowników Umysłowych składają się:
- 1) ze składek za ubezpieczenie emerytalne, określone w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, oraz z odsetek zwłoki,
 - 2) z całkowitego dochodu z urzędzeń i majątku, należących do tego Funduszu,
 - 3) z wszelkich innych wpływów, związanych z wykonywaniem ubezpieczenia emerytalnego pracowników umysłowych, oraz z darowizn, zapisów i subsydjów.
- (4) Wpływy Funduszu Ubezpieczenia na Wypadek Braku Pracy Pracowników Umysłowych składają się:
- 1) ze składek za ubezpieczenie na wypadek braku pracy, określone w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, oraz z odsetek zwłoki,
 - 2) z całkowitego dochodu z urzędzeń i majątku, należących do tego Funduszu,
 - 3) z wszelkich innych wpływów, związanych z wykonywaniem ubezpieczenia na wypadek braku pracy pracowników umysłowych, oraz z darowizn, zapisów i subsydjów.
- (5) Wpływy Ogólnego Funduszu Ubezpieczenia na Wypadek Choroby i Macierzyństwa składają się:
- 1) z wpływów, wskazanych w art. 239,
 - 2) z opłat, uiszczanych na pokrycie prowadzonej przez Zakład wspólnej działalności leczniczej i profilaktycznej,
 - 3) z całkowitego dochodu z urzędzeń i majątku, należących do tego Funduszu,
 - 4) z opłat, uiszczanych przez ubezpieczalnie społeczne, nie przekraczających 1,5% wpływów, wymienionych w art. 234 pkt. 1 i 2,
 - 5) z wszelkich innych wpływów, związanych z działalnością Ogólnego Funduszu Ubezpieczenia na Wypadek Choroby i Macierzyństwa, oraz z darowizn, zapisów i subsydjów.";
- 34) artykuły 245 — 248 i art. 250 skreśla się, a w ich miejsce wstawia się artykuły następujące:
- „Art. 245. Wydatki budżetowe Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz wskazane w art. 23 ust. 2 koszty ubezpieczalni społecznych rozkłada się na poszczególne fundusze ubezpieczeniowe (art. 17-a ust. 1) według klucza, ustalanego przez radę Zakładu i zatwierdzanego przez Ministra Opieki Społecznej.
- Art. 246. (1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych dla potrzeb, wskazanych w art. 238, może tworzyć specjalne fundusze, bądź przy współudziale funduszów ubezpieczeniowych, bądź też w ramach poszczególnych funduszów ubezpieczeniowych.
- (2) Wszelkie transakcje pomiędzy funduszami ubezpieczeniowymi mogą być dokonywane jedynie za zgodą Ministra Opieki Społecznej.
- (3) Wszelkie akty prawne zawierane między sobą przez: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, fundusze i ubezpieczalnie społeczne, wolne są od wszelkich opłat i podatków.
- Art. 247. Po upływie każdego pięciu lat obrachunkowych Zakład Ubezpieczeń Społecznych opracowuje dla Funduszu Ubezpieczenia Emerytalnego Pracowników Umysłowych oraz dla Funduszu Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników bilanse ubezpieczeniowo - techniczne.
- Art. 248. (1) Rezerwy płynne Zakład Ubezpieczeń Społecznych lokuje za zabezpieczeniem w myśl art. 249.
- (2) Lokowanie rezerw płynnych, pozostających po zaspokojeniu potrzeb Zakładu, poszczególnych funduszów ubezpieczeniowych (art. 17-a ust. 1) i ubezpieczalni społecznych, może być dokonywane jedynie za każdorazowym zezwoleniem Ministra Opieki Społecznej oraz zgodnie z ustalonym corocznie przez Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu planem lokat tych rezerw.";
- 35) w art. 249 ustęp 3 otrzymuje brzmienie następujące:
- „(3) Za lokaty zabezpieczone uważa się również udzielone z pominięciem przepisów ust. 1 pożyczki pomiędzy Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, funduszami ubezpieczeniowymi, ubezpieczalniami społecznymi oraz instytucjami, działającymi na podstawie art. 93. Poza przypadkami, przewidzianymi w art. 248 i w artykule niniejszym, stosuje się przepisy o lokatach osób prawa publicznego.";
- 36) art. 254 otrzymuje brzmienie następujące:
- „Art. 254. (1) Nadzór nad instytucjami ubezpieczeń społecznych sprawuje Minister Opieki Społecznej.
- (2) Bezpośredni nadzór nad ubezpieczalniami społecznymi w zakresie, oznaczonym przez Ministra Opieki Społecznej w drodze rozporządzeń, wykonywa Zakład Ubezpieczeń Społecznych.";
- 37) w art. 257 dodaje się nowy ustęp w brzmieniu następującem:

„(3) Preliminarz budżetowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zatwierdza Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu.”;

38) w art. 265 w ust. 1 wyrazy „państwowego urzędu ubezpieczeń” zastępuje się wyrazami „Zakładu Ubezpieczeń Społecznych”;

39) w art. 284 w miejsce ust. 2 — 4 wstawia się przepis następujący:

„(2) Do orzekania w sprawach o przestępstwa, określone w art. 272, 273 i 276, powołane są władze administracji ogólnej.”;

40) po art. 293 dodaje się art. 293-a w brzmieniu następującym:

„Art. 293-a. (1) W razie przejścia osoby, podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia w zakresie art. 1 pkt. 2 lit. b), do zatrudnienia, nie uzasadniającego w myśl art. 6-b obowiązku ubezpieczenia w tym zakresie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje właściwemu związkowi samorządu terytorjalnego (jego funduszowi) wszystkie składki za ubezpieczenie w zakresie art. 1 pkt. 2 lit. b) zmniejszone w sposób, który ustalają rozporządzenia Rady Ministrów, przewidziane w ust. 6 ze składanym procentem przy kapitalizacji rocznej według każdorazowej stopy technicznej (art. 295 ust. 4).

(2) W razie przejścia osoby, która w myśl art. 6-b nie podlegała obowiązkowi ubezpieczenia w zakresie art. 1 pkt. 2 lit. b), do zatrudnienia, uzasadniającego obowiązek ubezpieczenia w tym zakresie, właściwy związek samorządu terytorjalnego (jego fundusz) przekazuje Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych składki w wysokości, określonej zgodnie z art. 220 ust. 1 pkt. 2 lit. b), obliczone od faktycznych zarobków pracownika (art. 13) w okresie jego zatrudnienia w związku samorządu terytorjalnego (w jego przedsiębiorstwie lub w jego zakładzie) ze składanym procentem przy kapitalizacji rocznej według każdorazowej stopy technicznej (art. 295 ust. 4).

(3) W razie otrzymania poprzednio za danego pracownika składek z innego związku samorządu terytorjalnego (jego funduszu), z innej instytucji lub z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ciąży ponadto na Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych lub właściwym związku samorządu terytorjalnego (jego funduszu) obowiązek przekazania otrzymanej sumy z oprocentowaniem, wymienionem w ust. 1 i 2.

(4) Przekazywanie składek, przewidziane w artykule niniejszym, obowiązuje analogicznie w razie przejścia z jednego zatrudnienia, nie uzasadniającego w myśl art. 6-b obowiązku ubezpieczenia w zakresie art. 1 pkt. 2 lit. b), do innego zatrudnienia, nie uzasadniającego w myśl przepisów powyższych obowiązku ubezpieczenia w tym zakresie. Wysokość składki, podlegającej przekazaniu, w przypadkach, objętych ustępem niniejszym, określają rozporządzenia Rady Ministrów, przewidziane w ust. 6.

(5) Przekazywanie składek, przewidziane w artykule niniejszym, nie będzie stosowane, jeżeli pracownik otrzymał od związku samorządu terytorjalnego (jego funduszu) lub od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, który byłby obowiązany do przekazania składek, rentę, emeryturę albo pensję lub też odpowiadające im świadczenie jednorazowe.

(6) Szczegółowe przepisy, normujące wzajemne przekazywanie składek i zasady nabywania uprawnień na podstawie przekazywanych składek, wydaje Rada Ministrów na wniosek Ministra Opieki Społecznej w drodze rozporządzeń.

(7) W razie przejścia osoby, która w myśl art. 6-b lub art. 6-c nie podlegała obowiązkowi ubezpieczenia w zakresie art. 1 pkt. 1, do zatrudnienia, uzasadniającego obowiązek ubezpieczenia w tym zakresie, okresy zatrudnień, przewidzianych w art. 6-b lub w art. 6-c, zalicza się na prawa do świadczeń, uzależnionych od długości okresu przebytego w ubezpieczeniu, w ten sam sposób jak okresy przebyte w ubezpieczeniu w zakresie art. 1 pkt. 1. Przepis niniejszy stosuje się odpowiednio również w razie przejścia osoby, podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia w zakresie art. 1 pkt. 1, do zatrudnienia, nie uzasadniającego w myśl art. 6-b lub art. 6-c obowiązku ubezpieczenia w tym zakresie.”;

41) w art. 295 w ust. 1 wyrazy „art. 293 lub art. 294” zastępuje się wyrazami „art. 293, 293-a lub 294”;

42) w art. 301 ustęp 3 otrzymuje brzmienie następujące:

„(3) Do osób, ubezpieczonych na podstawie dotychczas obowiązujących ustaw o ubezpieczeniu na wypadek niezdolności do pracy, na starość i na korzyść pozostałych rodzin w województwach poznańskim i pomorskim, nie mają zastosowania dwa pierwsze warunki, wymienione w art. 6 ust. 1 pkt. 2.”;

43) w art. 303 w ust. 1 wyrazy „warunek pierwszy, wymieniony” zastępuje się wyrazami „jeden z dwóch pierwszych warunków, wymienionych”, a wyrazy „jeżeli wykonywają takie zatrudnienie przed ukończeniem sześćdziesiątego piątego roku życia” zastępuje się wyrazami „jeżeli po wejściu w życie ustawy niniejszej podjęły lub wykonywają nadal zatrudnienie takie przed ukończeniem sześćdziesiątego piątego roku życia.”; na końcu tegoż ustępu 1 dodaje się zdanie następujące: „Obowiązek ubezpieczenia powstaje również w przypadku, gdy po wystąpieniu z takiego zatrudnienia podjęto ponownie zatrudnienie po ukończeniu sześćdziesiątego piątego roku życia.”;

44) po art. 303 dodaje się art. 303-a w brzmieniu następującym:

„Art. 303-a. (1) Jeżeli osoby, które wykonywają zatrudnienie, nie uzasadniają w myśl art. 6-b obowiązku ubezpieczenia w zakresie art. 1 pkt. 2 lit. b), ubezpieczone były na podstawie księgi IV ordynacji ubezpieczeniowej w województwach poznańskim i pomorskim oraz na podstawie obowiązujących przed wejściem w życie ustawy niniejszej ustaw o ubezpieczeniu pensyjnym górników w kasach brackich w województwach: krakowskim, lwowskim, stanisławowskim, tarnopolskim i cieszyńskiej części województwa śląskiego, przekazane będą za nie związkom samorządu terytorjalnego (ich funduszom) składki za ubezpieczenie, przewidziane w przepisach powyższych, w wysokości i na warunkach, które określa Minister Opieki Społecznej w drodze rozporządzeń.

(2) Przekazanie składek, przewidziane w artykule niniejszym, nie będzie stosowane, jeżeli w chwili

li przejścia do zatrudnienia, nie uzasadniającego w myśl art. 6-b obowiązku ubezpieczenia w zakresie art. 1 pkt. 2 lit. b), wygasły uprawnienia nabyte z tytułu ubezpieczenia, unormowanego przepisami, wymienionymi w ust. 1.”;

45) art. 309 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 309. (1) Do czasu utworzenia orzekających organów ubezpieczeń społecznych środki prawne od decyzji w sprawach świadczeń wypadkowych i emerytalnych robotniczych rozstrzygane będą przez dotychczasowe organa orzekające w tych sprawach, przyczem dla obszarów, wymienionych w art. 304 ust. 1, właściwe będą sądy rozjemcze, orzekające w sprawach ubezpieczenia od wypadków.

(2) Środki prawne od decyzji we wszystkich innych sprawach, wynikających z ubezpieczeń unormowanych ustawą niniejszą, z wyjątkiem spraw o świadczenia z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa, rozstrzygać będą te organa, które były właściwe do rozstrzygania odwołań w sprawach o obowiązek ubezpieczenia od wypadków w przeddzień wejścia w życie ustawy niniejszej.

(3) Organa, wskazane w ust. 1 i 2, działać będą i orzekać według dotychczas obowiązujących je przepisów, ze zmianami, wynikającymi z ustawy niniejszej; przytem Ministrowi Opieki Społecznej przysługuje prawo uzupełniania składu tych organów przez powołanie nowych ławników z pośród grup zainteresowanych.

(4) Terminy do wniesienia środków prawnych od decyzji instytucji, wykonywających ubezpieczenia, unormowane ustawą niniejszą, wynoszą:

- 1) od decyzji, dotyczących świadczeń wypadkowych i emerytalnych robotniczych — 2 miesiące;
- 2) od wszelkich innych decyzji — jeden miesiąc.

Terminy te liczy się od dnia doręczenia decyzji.

(5) Do środków prawnych, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 164 ust. 6 — 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911) w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 15 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 347).

(6) Do czasu utworzenia organów orzekających ubezpieczeń społecznych orzecznictwo w sprawach karnych, należących do właściwości tych organów (art. 284 ust. 1), wykonywać będą władze administracji ogólnej.”;

46) w art. 314 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu następującem:

„Wysokość kwoty zasadniczej w pierwszych trzech latach obowiązywania ustawy niniejszej dla wymiaru rent, przyznanych z uwzględnieniem umów międzynarodowych albo też artykułów 293, 293-a lub 294, ustali, biorąc za podstawę przeciętne zarobki ogółu ubezpieczonych, w granicach, przewidzianych w art. 156 ust. 5, Minister Opieki Społecznej w drodze rozporządzeń.”.

Art. 2. (1) Osobom, które były ubezpieczone w zakresie art. 1 pkt. 2 lit. b) ustawy z dnia 28 mar-

ca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym, i które w myśl przepisów art. 5 ust. 1 pkt. 6 bądź pkt. 7 lub art. 6 ust. 3 pkt. 5 tej ustawy w brzmieniu nadanem rozporządzeniem niniejszem obowiązkowi temu nie podlegają, przysługuje do dnia 31 marca 1936 r. prawo do zwrotu na ich wniosek części składki, wymienionej w art. 220 ust. 3 lub 4, jeżeli przed ogłoszeniem rozporządzenia niniejszego były ostatnio ubezpieczone na podstawie zatrudnienia, wymienionego w art. 5 ust. 1 pkt. 6 bądź pkt. 7 lub art. 6 ust. 3 pkt. 5.

(2) Osobom, wymienionym w ust. 1, które przed wejściem w życie ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym ubezpieczone były na podstawie księgi IV ordynacji ubezpieczeniowej w województwach poznańskim i pomorskim albo na podstawie ustaw o ubezpieczeniu pensyjnym górników w kasach brackich w województwach: krakowskim, lwowskim, stanisławowskim, tarnopolskim i cieszyńskiej części województwa śląskiego, które do dnia 1 kwietnia 1935 r. przebyły z uwzględnieniem okresów, przebytych w ubezpieczeniu w zakresie art. 1 pkt. 2 lit. b) ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym, czas wyczekiwania, wymagany w księdze IV ordynacji ubezpieczeniowej lub w ustawach o ubezpieczeniu pensyjnym górników dla nabycia praw do renty inwalidzkiej, i które w dniu 1 kwietnia 1935 r. miały utrzymane uprawnienia nabyte z tego tytułu, zachowane będą nadal te uprawnienia. Uprawnienia, wymienione w zdaniu poprzednim, nie przysługują z chwilą uzyskania uprawnień w myśl art. 153 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym. Do osób, wymienionych w ustępie niniejszym, nie mają zastosowania przepisy ust. 1.

Art. 3. Związki samorządowe, które w okresie od dnia 1 stycznia 1934 r. do dnia ogłoszenia rozporządzenia niniejszego nie zgłosiły do ubezpieczalni społecznej tych swoich pracowników, którzy byli objęci statutami emerytalnymi, wolne są od obowiązku uiszczania za tych pracowników zaległych i bieżących składek z tytułu ubezpieczenia w zakresie art. 1 pkt. 2 lit. b) ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym, jeżeli wobec tych pracowników do 1 lipca 1935 r. znajdą zastosowanie przepisy art. 6-b wymienionej ustawy.

Art. 4. (1) Na Zakład Ubezpieczeń Społecznych i fundusze ubezpieczeniowe przechodzi z mocy rozporządzenia niniejszego w drodze następstwa ogólnego całość praw i zobowiązań majątkowych i ubezpieczeniowych oraz wszelkie inne prawa i obowiązki następujących instytucji:

- 1) Zakładu Ubezpieczenia od Wypadków — na Fundusz Ubezpieczenia od Wypadków i Chorób Zawodowych,
- 2) Zakładu Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników — na Fundusz Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników,
- 3) Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych:
 - a) z działu ubezpieczenia emerytalnego — na Fundusz Ubezpieczenia Emerytalnego Pracowników Umysłowych,

b) z działu ubezpieczenia na wypadek braku pracy — na Fundusz Ubezpieczenia na Wypadek Braku Pracy Pracowników Umysłowych,

4) Zakładu Ubezpieczenia na Wypadek Choroby — na Ogólny Fundusz Ubezpieczenia na Wypadek Choroby i Macierzyństwa,

5) Izby Ubezpieczeń Społecznych — na Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

(2) Zakład Ubezpieczeń Społecznych i fundusze ubezpieczeniowe są wolne od wszelkich opłat i podatków, związanych z przejęciem na własność powyższego majątku.

(3) Przepisanie praw hipotecznych następuje na jednostronny wniosek Zakładu.

Art. 5. Terminy przejścia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych funkcji nadzorczych od wskazanych w art. 308 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym okręgowych urzędów ubezpieczeń oraz terminy likwidacji tych urzędów ustali Minister Opieki Społecznej w drodze rozporządzeń. Do tego czasu okręgowe urzędy ubezpieczeń pełnią nadal swoje czynności nadzorcze.

Art. 6. Do czasu powołania komisji rozjemczych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych środki odwoławcze wnosi się bezpośrednio od decyzji dyrektora.

Art. 7. Czynności i uprawnienia Izby Ubezpieczeń Społecznych, Zakładu Ubezpieczenia na Wypadek Choroby, Zakładu Ubezpieczenia od Wypadków, Zakładu Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników i Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych, przewidziane w niezmienionych przez rozporządzenie niniejsze przepisach ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym i w innych przepisach prawnych, wykonywane będą przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z tem jednak zastrzeżeniem, że wpływy i wydatki, związane z wykonywaniem poszczególnych rodzajów ubezpieczeń przez istniejące dotychczas zakłady ubezpieczeń społecznych, przechodzą na właściwe fundusze ubezpieczeniowe, określone w art. 17-a ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym w brzmieniu nadanem rozporządzeniem niniejszem.

Art. 8. Przewidziane w ustawie z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym w brzmieniu nadanem rozporządzeniem niniejszem uprawnienia państwowych urzędów ubezpieczeń przechodzą z zastrzeżeniem art. 5 na Ministra Opieki Społecznej.

Art. 9. Upoważnia się Ministra Opieki Społecznej do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów wydanych do dnia ogłoszenia jednolitego tekstu, a w szczególności zmian, wynikających z rozporządzenia niniejszego, oraz do odpowiedniego przystosowania w tym celu zarówno numeracji poszczególnych artykułów, jak i ich brzmienia.

Art. 10. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Opieki Społecznej i innym właściwym ministrom.

Art. 11. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z następującymi zastrzeżeniami:

1) przepisy art. 1 punkty 11 — 13, 15 — 24, 28 — 38 i art. 4, 5, 7 i 8 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1935 r.;

2) przepisy art. 1 punkty 1—10, 14, 25—27 i 40—44 oraz art. 2 wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1935 r.

(2) Niezależnie od przepisów ust. 1, przepisy art. 309 ust. 2 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym w brzmieniu nadanem rozporządzeniem niniejszem mają zastosowanie do wszystkich spraw zawisłych we wskazanych tam organach przed ogłoszeniem rozporządzenia niniejszego, jeżeli w myśl tych przepisów organa powyższe są właściwe do rozstrzygania wniesionych do nich odwołań.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *L. Kozłowski*

Minister Spraw Wewnętrznych:

Marjan Zyndram-Kościałkowski

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego: *W. Jędrzejewicz*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *H. Floyar-Rajchman*

Minister Komunikacji: *M. Butkiewicz*

Minister Opieki Społecznej: *Jerzy Paciorkowski*

Minister Poczty i Telegrafów: *E. Kaliński*

856.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 24 października 1934 r.

w sprawie zmiany ustawy z dnia 23 marca 1922 r. o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów Wojsk Polskich.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 15 marca 1934 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń